

Sygn. akt III CZ 28/14

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

w sprawie z wniosku J. W.

przy uczestnictwie Je. W.

o dział spadku i podział majątku wspólnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 11 lipca 2014 r.,

zażalenia uczestnika

na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 12 marca 2014 r.

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 marca 2014 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną uczestnika postępowania – Je. W., wniesioną od postanowienia tego Sądu z dnia 29 listopada 2013 r. Postanowieniem tym oddalono apelację tego uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 10 maja 2013 r., w którym rozstrzygnięto o dziale spadku po W. W., obejmującym spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego wraz z wkładem budowlanym (bliżej określonym w tym postanowieniu) i $\frac{1}{2}$ wierzytelności wynikającej z umowy rachunku bankowego. Postanowieniem tym rozstrzygnięto także o podziale majątku wspólnego b. małżonków, J. W. i Je. W., obejmującego wspomnianą wierzytelność wynikającego z rachunku bankowego (k. 302-303 akt sprawy). J. W. (wnioskodawczyni, b. żonie) przyznano wspomniane spółdzielcze prawo do lokalu wraz z wkładem budowlanym, wierzytelność z rachunku bankowego w wysokości 1.858,84 zł i zasądzono od niej na rzecz Je. W. (uczestnika postępowania) kwotę 9.716,63 zł z odsetkami. Jednocześnie ustalono wartość spadku na kwotę 156.395,42 zł, a wartość majątku wspólnego na kwotę 1858,84 zł. Sąd Rejonowy ustalił także, że spadek po W. W. Je. W. (uczestnik) nabył w $\frac{1}{4}$ części.

Apelacja wnioskodawcy została oddalona. Wnioskodawca zaskarżył orzeczenie Sądu pierwszej instancji w całości i domagał się jego zmiany poprzez zasądzenie na swoją rzecz spłaty wyższej, tj. 39.252,42, zarządzenia sprzedaży lokalu spółdzielczego i podzielenia uzyskanej ceny lokalu.

Analizując i weryfikując wskazaną w skardze kasacyjnej uczestnika wartość przedmiotu zaskarżenia (156.395,42), Sąd Okręgowy stwierdził, że wartość ta powinna być określona w rozmiarze niższym niż określony w art. 519¹ § 2 i § 4 pkt 4 k.p.c., a ponieważ skargę wniesiono w sprawie o podział majątku wspólnego i spadku, skarga ta powinna być odrzucona *ratione valoris* (art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

W zażaleniu uczestnika postępowania kwestionowano zasadność odrzucenia wniesionej skargi kasacyjnej. Skarżący nadal utrzymywał, że wartość

przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym powinna być określona w kwocie 156.395,42 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z akt sprawy wynika, że w apelacji Je. W. (uczestnik postępowania) domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia Sądu pierwszej instancji poprzez zasądzenie na jego rzecz spłaty w kwocie 39.252,45 zł. Jest to kwota odpowiadająca wartości udziału tego uczestnika w spadku przy uwzględnieniu rozliczeń obejmujących pochówek spadkodawcy. Natomiast w postanowieniu Sądu Rejonowego z dnia 10 maja 2008 r. ustalono ogólną wartość majątku spadkowego na kwotę 156.395,42 (k. 311 akt sprawy). Te wyliczenia i ustalenia Sądu Okręgowego nie są podważane w zażaleniu skarżącego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego od dawna ukształtowane jest już stanowisko, zgodnie z którym w sprawach o podział majątku (tzw. działowych), wartość przedmiotu zaskarżenia z reguły nie może przekraczać udziału należącego do uczestnika postępowania (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2014 r., I CZ 113/13, nie publ.). W sprawach tych oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego jest związane ściśle z wynikami postępowania i nie przesądza jej wartość samego przedmiotu podziału. Określa ją natomiast wartość przedmiotu kwestionowanego w skardze kasacyjnej rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji. Jeżeli zatem skarżący kwestionuje to orzeczenie w całości, to wartość przedmiotu zaskarżenia nie powinna przekraczać jego udziału w dzielonym majątku (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., IV CSK 98/13, nie publ.).

W rozpoznawanej sprawie działowej Sąd Okręgowy trafnie przyjął, że to właśnie wartość udziału spadkowego skarżącego, a nie wartość spadku objęta postępowaniem, powinna decydować o ostatecznym ustaleniu przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej i to także w sytuacji, w której skarżący - po oddaleniu apelacji - domaga się nadal podziału własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego (art. 212 § 2 k.c.).

W związku z tym, że udział ten nie przekracza 150 000 zł (art. 519 § 2 i § 4 pkt 4 k.p.c.), istniały podstawy do odrzucenia skargi kasacyjnej uczestnika jako

niedopuszczalnej *valoris ratione*. Dlatego Sąd Najwyższy oddalił zażalenie uczestnika jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).